Published August 26, 2019 Klapalekiana, **55**: 173–176, 2019
ISSN 1210-6100

Ocenění členů České společnosti entomologické v roce 2019

Úvodem

Současná doba není nakloněna cílevědomému poznávání světa. Trendy, které jsou zřetelné především u mladých lidí, jako jsou sílící preference humanitních zaměření nebo pasivní přijímání zábavy k vyplnění volného času, dnes pociťují nejen mnohé profese, které nesplňují nároky mladých na společenské ohodnocení, ale bohužel také řada vědních oborů a volnočasových aktivit. Entomologie, žel, není výjimkou. Prestiž České společnosti entomologické, která je sdružením profesionálních a amatérských zájemců o tento vědní obor, poklesla nejen posunem životního stylu, ale také ztrátou zázemí Akademie věd ČR, kterým byla zastřešena (dříve ČSAV) v minulosti. Stala se občanským sdružením plně závislým na nezištném a obětavém přístupu jednotlivců, kterým není lhostejný další osud této organizace, potažmo entomologie jako oboru lidského snažení.

Až dosud neměla ČSE žádnou možnost, jak ocenit členy, kteří významně přispívají k jejímu fungování. V roce 2018 byl po diskuzích na schůzích výboru přijat návrh, který umožní ocenění vynikajících jednotlivců, kteří se významně zasloužili o chod naší společnosti, a přitom zatím nesplňují především věková kritéria pro udělení čestného členství. Ocenění má směřovat také ke členům, kteří se dlouhodobě věnují například odborné práci s mládeží, působí v osvětě a popularizaci entomologie na poli široké laické veřejnosti, pomáhají v ochraně přírody nebo dosáhli mimořádných výsledků ve své odbornosti, ač je entomologie jejich „pouhým" životním koníčkem. Hlavním smyslem vyzdvižení mimořádných osobností je poděkování za jejich práci, ale také motivace ostatních členů a konečně i posílení sounáležitosti lidí, které spojuje společný zájem o entomologii a přírodu. Stávající čestné členství, které je určeno především pro starší kolegy za jejich celoživotní přínos oboru, není tímto novým aktem nijak dotčeno a ani se nevylučuje. Ocenění má čistě symbolický charakter a není spojeno s finanční odměnou. Vedle čestné plakety obdrží jeho držitelé skleněnou plastiku, jejíž návrh byl připraven členy výboru ČSE.

První z ocenění byla předána na Valném shromáždění ČSE, které se konalo dne 16. února 2019, další následovalo 17. května 2019, kdy bylo využito shromáždění většího počtu našich členů v rámci Entomologických dnů 2019 v Litovelském Pomoraví. Naším dlouhodobým záměrem je v této praxi i nadále pokračovat. Přitom budou vítány i takové návrhy na vhodné adepty ocenění, které vzejdou přímo z členské základny. Každý z nich by měl obsahovat dostatečné zdůvodnění pro zařazení do výběru, který bude následně výborem ČSE projednán pro udělení ocenění v následujícím roce. Případné návrhy zasílejte na emailovou adresu entospol@gmail.com.

RNDr. Marcela Skuhravá, CSc.
– obdržela ocenění za dlouholetou podporu České společnosti entomologické a přínos k rozvoji české entomologie

Paní RNDr. Marcelu Skuhravou není třeba členům dlouze představovat. Její mimořádně plodný a bohatý odborný život znamenal více než 400 vědeckých prací, které jsou dnes základem pro studium palearktických bejlomorek, kterým spolu se svým milovaným manželem RNDr. Václavem Skuhravým, CSc. (1928–2018) zasvětila celý život. Od roku 2015 je i čestnou členkou ČSE.

Uvedené ocenění získala za svoji mimořádně obětavou práci pro ČSE, kde působila dlouhá léta v jejím výboru jako hospodářka. Právě její mimořádné úsilí sehrálo významnou roli při překonání složitějších existenčních období společnosti v naší novodobé historii. Mimořádný byl i její podíl na vzniku publikace ke 100. výročí České společnosti entomologické. Paní doktorka Skuhravá má mimořádný smysl pro spolkovou činnost, což dokazuje taktéž dosud aktivním členstvím v České zoologické společnosti.

RNDr. Jaromír Strejček
– obdržel in memoriam ocenění za dlouholetou podporu České společnosti entomologické a přínos k rozvoji české entomologie

Pan RNDr. Jaromír Strejček byl do svého skonu v únoru roku 2019 z posledních žijících legend své entomologické generace. Členem ČSE byl neuvěřitelných 78 let, od roku 1994 pak i jejím čestným členem. Vedle bohaté publikační činnosti stojí i jeho mimořádný přínos na vybudování systému chráněných území Velké Prahy. Ocenění získal pan doktor Strejček za svoji práci na poli osvěty a popularizace entomologie, která představovala množství přednášek a řadu rozhlasových relací, ve kterých se snažil laické veřejnosti přiblížit a pomoci pochopit místo hmyzu, a především jeho oblíbených blýložravých brouků v naší přírodě. Druhým, a snad ještě důležitějším důvodem k ocenění bylo jeho dlouholeté působení ve výchově mládeže. Jeho kroužkem mladých entomologů prošly celé generace zájemců o přírodu, ze kterých vzešla celá řada pozdějších vynikajících osobností na poli entomologie a přírodních věd vůbec. Tento velký nezištný počin, který představoval velké časové vytížení a osobní nasazení, je více než úctyhodný. Právě díky takovým osobním aktivitám podobných výjimečných jedinců žije totiž Česká společnost entomologická v jejich pokračovatelích dodnes.

Shodou smutných okolností se pan doktor Strejček již z ocenění nemohl radovat. Zemřel krátce před tím, než mu mohlo být ocenění předáno. Ačkoliv se výbor usnesl, že ocenění nebude udělováno *in memoriam*, k výběru doktora Strejčka pro tento akt bylo rozhodnuto ještě za jeho života a právem mu tak náleží. Lze ho tedy také považovat jako symbolické poslední rozloučení s touto legendou české entomologie.

Mgr. Pavel Špryňar
– obdržel ocenění za podporu České společnosti entomologické v oblasti osvěty a výchovy mládeže

Pan Mgr. Pavel Špryňar pracuje od roku 1991, tedy bezmála 30 let, jako vedoucí entomologického kroužku ve Stanici přírodovědců při Domě dětí a mládeže hlavního města Prahy. Jeho kroužkem, jehož hlavním cílem je přiblížit svět hmyzu zasazený v souvislostech přírodního prostředí a vzbudit zájem o jeho poznávání, prošly již celé zástupy dětí základních a středních škol. Stejně jako doktor Strejček, i Pavel Špryňar obětoval výchově dětí nezměrné množství času a nemálo osobních prostředků. Také zásluhou jeho práce pravidelně přibývají noví mladí členové ČSE, kteří postupně odrostli péči kroužku.

Jan Schneider
– obdržel ocenění za podporu České společnosti entomologické

Pan Jan Schneider působil od roku 2006 jako hlavní organizátor entomologických dnů ČSE, bezesporu nejvýznamnější akce naší společnosti. Byl tak neodmyslitelnou součástí posledních čtrnácti ročníků a teprve v rámci letošní akce předal kormidlo svému nástupci. Během jeho éry entomologické dny navštívili stovky členů i příznivců ČSE a akce jako taková pomohla k posílení prestiže naší společnosti. Jan Schneider dokázal nejen všechny ročníky skvěle zorganizovat, ale podařilo se mu, díky spolupráci s orgány ochrany přírody, uspořádat entomologické dny i v místech, která jsou běžným návštěvníkům přírody zapovězena. Entomologické dny tak nadále zůstávají, právě i díky přispění Jana Schneidera, velmi oblíbenou akcí členů ČSE. Vedle tohoto je Jan Schneider velmi aktivním a platným členem naší společnosti i v dalších oblastech jako dlouholetý člen výboru ČSE se zásadně podílel

také na tvorbě předchozích i nových webových stránek ČSE a vytvoření různých propagačních materiálů.

Závěrem

Nelze si nepovšimnout, že všichni výše uvedení členové ČSE získali svá ocenění za významnou podporu spolkové činnosti či práci s mládeží. Právě tyto dvě oblasti jsou nanejvýš důležité a úspěšnost v nich bude rozhodující pro zachování vysoké společenské a odborné úrovně naší společnosti a dobrého jména entomologie jako vědního oboru. Vyhledávání a podpora mladých členů, kteří budou pokračovat ve šlépějích předchozích generací, je pro další existenci ČSE zcela bezpodmínečná.

„Budoucnost bude taková, jakou si ji sami uděláme“. Julius Zeyer.

Stanislav Benedikt & David Sommer